
DULAMĂ Eliza Maria, VĂLCAN Teodor Dumitru (coordonatori), 2010. *Cercetări, aplicații și reflecții despre educație*, ISBN 978-973-595-146-7

Florentina Ciomoș¹

Lucrarea „Cercetări, aplicații și reflecții despre educație”, apărută sub coordonarea conf. univ. dr. de Eliza Maria Dulamă și conf. univ. dr. Teodor Dumitru Vălcău, la Editura Presa Universitară Clujeană, în Cluj-Napoca, în anul 2010, face parte din colecția *Acta Didactica* coordonată de Liliana Ciascai și Maria Eliza Dulamă. La realizarea volumului au contribuit referenți științifici de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca - conf. dr. Teodor Dumitru Vălcău, conf. dr. Eliza Maria Dulamă și asist. drd. Maria Nicoleta Ciocian – și de la Universitatea de Stat Tiraspol din Chișinău - conf. univ. dr. Nina Volontir și lect. univ. dr. Serafima Roșcovanu. Traducerea rezumatelor a fost realizată de masteranda Larisa Șofineți de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

Lucrarea este structurată pe trei părți. Partea I cuprinde „Studii și cercetări” realizate de către cercetători din Federația Rusă și România. Lucrările cuprinse în acest volum orientează cititorul spre mai multe direcții ale cunoașterii. În primele lucrări se prezintă centrele media de educație din Rusia, atât din spațiul european, cât și din spațiul asiatic. Din spațiul educațional românesc, sunt prezentate studii și cercetări din diverse domenii ale cunoașterii (chimie, matematică, geografie, biologie, religie, literatură etc.).

Câteva lucrări sunt dedicate activităților cu conținut matematic. O lucrare vizează predarea-învățarea concentrică a diferenței mulțimilor, iar trei lucrări sunt focalizate pe curriculumul preșcolar și școlar actual. În aceste trei lucrări se studiază statutul activităților cu conținut matematic în curriculumul preșcolar actual și aspect privind utilizarea jocului didactic matematic în procesul instructiv – educativ. O altă lucrare analizează modul de utilizare a jocurilor și exercițiilor senzoriale în educația timpurie. Lucrările din domeniul *Chimiei* ne oferă exemplificări asupra modului de aplicare a strategiilor euristice în lecții cu diverse teme și ne prezintă modalități de proiectare și de organizare a unei cercetări pedagogice în acest domeniu.

În patru lucrări, autorii ne oferă repere metodologice cu rol de cunoaștere de sine și cunoașterea celuilalt, asupra problematicii eului creator – din perspectiva discursului de tip imagine și text, despre semiotica gestuală în comunicarea dintre elev și profesor și unele aspecte epistemologice și praxiologice ale educației adolescenților pentru timpul liber în contextul parteneriatului educativ.

Mai multe lucrări abordează subiecte referitoare la educația ecologică și educația pentru mediu a copiilor preșcolari și școlari. În aceste studii se subliniază importanța dobândirii cunoștințelor despre mediu și elementele componente ale acestuia, despre conștientizarea problemelor existente în mediu și identificarea unor soluții de rezolvare a lor, despre formarea la copii a unor atitudini și comportamente adecvate față de mediu. În toate aceste lucrări se prezintă situații de învățare, care au fost experimentate cu preșcolarii și cu școlarii, în care se utilizează un palier variat de metode: metode interactive, conversația euristică, observarea, exercițiul etc. Prin tematica variată a conținuturilor se oferă educatoarelor, învățătoarelor, învățătorilor și profesorilor exemple de bună practică asupra modului în care ar putea studia cu copiii pădurea, localitatea de domiciliu, plantele și animalele, care ar trebui să fie politica în managementului deșeurilor și în protecția mediului. În câteva lucrări se prezintă tendințele actuale în *Geografia regională*, disciplină care se studiază în gimnaziu, în liceu și

¹ Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, Romania

în învățământul universitar și se detaliază activități de integrare pentru formarea competențelor la teme referitoare la populația Europei.

O altă autoare ne conduce într-o incursiune în intimitatea textului literar printr-o „poveste de scriere”, printr-o „alegorie a Lumii” sau prin intermediul „jocului de șah ca spectacol”. Pentru un cititor mai puțin experimentat în lectura textelor literare, aceste lucrări reprezintă un interesant exercițiu de decodificare prin ochii unui expert a mesajelor transmise de către autori în creațiile lor literare. Într-o altă lucrare, se face trecerea de la literatura română spre religie și științele educației printr-un studiu din cele trei perspective asupra *psalmilor*.

În partea a doua a volumului, „Reflecții despre educație”, autorii ne oferă opiniile lor asupra mediului din sistemul de învățământ, în care sunt surprinse unele probleme cu care se confruntă profesorii în activitatea lor didactică. Autorii prezintă, în mod creativ, în câteva texte literare, experiențele pe care le-au trăit pe parcursul carierei didactice, în relația cu elevii, cu colegii, cu părinții, cu societatea. Prin lectura acestor texte putem pătrunde în intimitatea procesului didactic, puternic influențat de schimbările din societatea actuală. Dincolo de a fi un exercițiu creativ, subiectiv, de autorefecție asupra propriei activități, aceste creații surprind imagini ale școlii - dileme între deziderate și realitate.

În partea a doua a volumului, „Educația în și prin poezii”, două autoare prezintă câteva din creațiile lor. Prin acest volum, s-a oferit educatorilor oportunitatea de a-și valorifica talentul prin crearea textelor literare și a poeziilor și de a-și face publice creațiile. Decizia coordonatorilor de a include creații literare într-un volum colectiv este fundamentată pe convingerea că educatorii cu un înalt nivel creativ, care își dezvoltă propria creativitate, conștientizează rolul creativității în dezvoltarea unei societăți și au capacitatea de a stimula mult mai mult creativitatea celor pe care îi formează.